

Gooik

136

CHIRO KESTER

Een stukje geschiedenis van 1977 tot 2021

Jef Van Nimmen

Een uitgave van de Heemkundige Kring van Gooik

MEER DAN 100 JAAR ONDERWIJS IN KESTER

VIVIANE
MUSCH-HEUWELX

Een uitgave van de Heemkundige Kring van Gooik

DE LAATSTE PAJOTSE BUURTTRAM

René De Loecker

Een uitgave van de Heemkundige Kring van Gooik

Tijdschrift van de Heemkundige Kring

Zevendertigste jaargang - Trimestrieel tijdschrift - Juni 2022

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Paul De Loecker, Dorpsstraat 67, 1755 Gooik

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK

v.z.w.

De Heemkundige Kring van Gooik werd
opgericht in 1984 en is lid van
het Nationaal Verbond voor Heemkunde

Voorzitter: Jean-Paul DE LOECKER

02 569 39 57 / 0494 03 68 70

Ere-ondervoorzitter: Jozef VOSSEN (†)

Ondervoorzitter: Johnny VAN BAVEGEM

Penningmeester: Serge MOONENS

Secretaris: Els VAN DER HOEVEN

Werkten mee aan dit nummer:

André Abraham

Tijs Boelens

Piet Chrispeels

Jean-Paul De Loecker

René De Loecker

Peter François

Edward Kuijper

Roger Poelaert

Johnny Van Bavegem

Maurice Van Roy

Secretariaat, archief en lokaal:

Dorpsstraat 67 - 1755 Gooik

www.heemkunde-gooik.be

e-mail: info@heemkunde-gooik.be

Bankrelatie: BE28 7341 2225 0220 (KBC)

De bijdrage voor 2022 is 25 €.

De leden krijgen hiervoor 4 tijdschriften.

ISSN 0776-4103

Losse verkoop: 7 €

Iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud
en illustratie van haar/zijn bijdrage. Nadruk
en/of reproductie is zonder schriftelijke toestem-
ming van het bestuur of de auteur verboden.

Lay-out en samenstelling:

Jean-Paul DE LOECKER

Johnny VAN BAVEGEM

Drukkerij ABC

INHOUD

WOORD VOORAF	4
Jean-Paul De Loecker	
IN EN OM DE KRING	5
Jean-Paul De Loecker	
VZW MARTIN DE KEGEL	20
<i>Een gesprek met Lieve Van Rysselberghe</i> - Jean-Paul De Loecker	
EERWAARDE ZUSTERS JMJ TE OETINGEN	26
<i>Een stuk kloostergeschiedenis in de twintigste eeuw</i> - Roger Poelaert	
DE KLEINE MAN EN DE ECONOMIE VAN DE WEELDE	35
<i>Het verhaal van Roger uit de Zwartschaapstraat</i> - Tijs Boelens	
HET KERKKOOR VAN LEERBEEK	38
<i>Van 1981 tot 1990 (pastoraal pastoor Keustermans)</i> - René De Loecker	
CHIRO GOOIK IN ALTENBERGE	45
<i>Enkele sfeerfoto's uit 1987</i> - Jean-Paul De Loecker	
DE AFSCHAFFING VAN BUURTTRAM L, BRUSSEL-LEERBEEK	48
<i>Al weer een halve eeuw geleden - derde deel</i> - Edward Kuijper	
EEN PAJOT IN HET AMAZONEWOUDE	53
<i>Maurice Van Roy in Paraguay</i> - Piet Chrispeels / Maurice Van Roy	
DE SINT-MARTINUSFANFARE VAN KESTER	56
<i>Deel 4: De kroon op het werk: de Kesterse fanfare wordt koninklijk (1953)</i> - Peter François	
HET LEVEN VAN ODETTE VAN BELLE (1930-2022)	62
<i>Een BJB-meisje uit Oetingen</i> - Roger Poelaert	
PASTOOR RICHARD KEUSTERMANS	66
<i>Priester of straathoekwerker?</i> - André Abraham	

Op de cover: Een collage van onze laatste drie boeken die we uitbrachten in de vorige maanden.

WOORD VOORAF

Jean-Paul DE LOECKER

Beste lezer(es),

Welkom bij dit tweede nummer van 2022 van ons tijdschrift 'Gooik'. Voor jou liggen hier alweer meer dan 60 bladzijden lectuur te wachten om gelezen en bekeken te worden. Onze medewerkers hebben weer het beste van zichzelf gegeven om je te voorzien van info over onze gemeente in de komende maanden. En met dit nummer van juni mogen we altijd de vakantie aankondigen, wat uiteraard een pluspunt is voor vele van onze lezers en lezeressen. Voor anderen is het gewoon de voortzetting van een verdiende periode van rust, na jarenlang werken. Zo is de situatie van ieder van ons toch verschillend.

En zo zijn ook onze onderwerpen van dit nummer: verschillend. We blijven heel dicht in onze gemeente met de meeste artikels (in het Zwartschaap, bij de zusters van Oetingen, bij de fanfare in Kester en het koor in Leerbeek, enz.). Maar we gaan ook naar Altenberge met de chiro en we trekken zelf naar Paraguay en Sri Lanka, met mensen van bij ons. Als dat geen gevarieerd aanbod is, dan weet ik het ook niet meer. En toch heeft het allemaal te maken met onze eigenste gemeente Gooik. Je zal het ontdekken als je het gaat lezen!

Dat er een artikel bij is over de tram van Leerbeek naar Brussel (ditmaal van onze Nederlandse 'correspondent' Edward Kuijper) is niet verwonderlijk natuurlijk. Dit jaar is het precies 50 jaar geleden dat de laatste tram verdween uit ons landschap, en dat moest toch herdacht worden. Een goede maand geleden trouwens verscheen ons 52ste boek in onze reeks 'Bijdragen tot de Gooikse geschiedenis', over 'De laatste Pajotse Buurttram' van René De Loecker. En ook dat behandelde hetzelfde onderwerp. We laten die herinnering aan dat speciale voertuig zeker niet los. En dat zul je nog merken in ons septembernummer waar er nog een aantal artikels zullen draaien rond dat thema. Die teksten zullen komen van verschillende van onze medewerk(st)ers. We kijken er nu al naar uit!

Dat er heel wat gebeurd is in de afgelopen maanden, kan je ook lezen in onze bijdrage 'In en om de kring'. Het stond niet stil van activiteiten, vooral dan wat betreft de uitgaven van nieuwe boeken (vooral over Kester!), maar ook andere leuke dingen zoals een scholenquiz en een Erfgoeddag. Helaas moesten we in deze periode ook afscheid nemen van heel wat van onze leden. Het is uiteraard het leven zoals het is, maar het brengt ons toch altijd weer met onze twee voeten op de grond: van het leven moet je elke dag (kunnen) genieten, het kan soms veel te snel voorbij zijn...

In ons artikel over de VZW Martin De Kegel, krijg je een mooi voorbeeld over hoe het einde van een leven ook het begin kan zijn van iets anders, iets moois. Martin moest ook veel te snel afscheid nemen van dit leven, maar door zijn echtgenote Lieve, en een aantal mensen errond, blijft zijn naam verder leven in een mooi initiatief: een beter leven voor mensen ver van hier, die het niet gemakkelijk hebben. We vonden het een mooi verhaal, een Gooiks verhaal, en daarom brachten we het in dit tijdschrift. We hebben ook de vrijheid genomen om hiervan een folder in ons tijdschrift bij te voegen. Louter ter informatie, maar hopelijk wekt het een zekere interesse op.

Dank aan iedereen die dit tijdschrift mee hielp maken, je kan de namen lezen in de colofon. Deze mensen zijn onmisbaar voor het voortbestaan van onze uitgaven. Maar ook dank aan de weer meer dan 700 lezers, leden van onze Kring, die ons de steun geven om hiermee verder te gaan. Het geeft moed aan ons, samenstellers en schrijvers/schrijfsters om telkens opnieuw, na drie maanden, een nieuw nummer van 'Gooik' voor jullie te brengen. Hoeveel werk er ook aan is... Dank voor de energie!

Een fijne vakantie gewenst, waar dan ook, en tot in september!

Veel lees- en kijkgenot!

Jean-Paul De Loecker

Voorzitter van de Heemkundige Kring van Gooik

IN EN OM DE KRING

Allerlei nieuwsjes en feiten rond de Kring

Jean-Paul DE LOECKER

Voorbije activiteiten/voorstellingen

Boek 'Meer dan 100 jaar onderwijs in Kester' van Viviane Musch-Heuwelx (zondag 27 maart 2022)

De voorstelling van dit nieuwe boek van onze medewerkster Viviane Musch-Heuwelx ging door op zondag 27 maart 2022. Dit gebeurde ter gelegenheid van de officiële opening van het nieuwe gebouw van de Dorpsschool in Kester. Pastoor Guido De Bree, erevoorzitter, had de eer om het lint door te knippen en het gebouw (en de kruisjes) in te wijden in de aanwezigheid van tientallen genodigden, mensen die betrokken waren bij het schoolgebouw.

Ook de Kesterse fanfare was bij dit gebeuren aanwezig en zorgde voor een passende muzikale omlijsting van het hele gebeuren. Voor de officiële verwelkoming zorgde Gerda Jacobs, directrice van de school, en Rufin Minner, voorzitter van het Bestuur. Daarna kreeg ikzelf de kans om een klein interview te houden met de schrijfster Viviane. We mochten haar proficiat wensen met haar '2de Kesters kindje' in boekvorm. Inderdaad, na 'Kester, vroeger en nu' is het boek over de Kesterse scholen haar tweede werk over haar dorp. En wat voor een werk!

Meer dan 2 jaar heeft ze hieraan gewerkt: opzoekingen in archieven, telefoons en mails naar iedereen waarvan

(Foto links) Bij de plechtige opening van het nieuwe schoolgebouw: in het midden pastoor Guido De Bree, links Rufin Minner, voorzitter van het Bestuur en rechts directrice Gerda Jacobs.

(Foto rechts) Ook de Kesterse fanfare was aanwezig op de opening.

ze foto's en informatie hierover kon hebben. Telkens opnieuw aanvullen, verbeteren en afwerken, het was een constante in die laatste twee jaren. Informatie bij mekaar brengen, ordenen in hoofdstukken, zelf nog foto's gaan nemen van de laatste veranderingen aan het nieuwe gebouw, enz. om toch maar volledig te zijn.

En het is ook een prachtig boek geworden, waar zovele generaties Kesterse kinderen te zien zijn in hun directe schoolomgeving. Dit vooral door de tientallen klasfoto's van het begin van de 20ste eeuw tot nu. Ook de 'klassieke' meesters en latere juffrouwen en mevrouwen komen in beeld: elke inwoner van Kester kent deze mensen en

Een fiere Viviane Musch-Heuwelx, schrijfster van het boek, omringd door het kernbestuur van de Heemkundige Kring van Gooik, en uiterst rechts André Abraham, medewerker en schrijver. (Foto Freddy Kempeneer - www.persinfo.org)

kan ze nu rustig bekijken in dit boek. Een stuk Kesterse schoolgeschiedenis is nu voor altijd vastgelegd en dat is toch wel een zeer belangrijk gegeven. Het is het eerste werk in zijn soort dat verschijnt in Gooik, wat zou het mooi zijn mocht dat ook gebeuren in de andere deelgemeenten!

Laat ons hopen dat dat nog in orde komt...

Voor wie dus graag terugkijkt naar zijn of haar jeugd in de Kesterse school (scholen) is dit boek een stevige aanrader. Het is te verkrijgen bij Viviane zelf (Bruneaustraat 57) en op een aantal Gooikse plaatsen: Delhaize, De Knijf, De Cam, de bib, Louis Delhaize Strijland, Biowinkel Billens en in Lennik en Halle (Standaard Boekhandel). De prijs is 15 euro voor leden van de Heemkundige Kring van Gooik, 17,50 euro voor niet-leden.

Scholenquiz – donderdag 31 maart 2022

Drie jaar moesten we wachten op deze 16de editie van onze scholenquiz! 2019 was de laatste keer geweest en dan kwam er corona en konden we al deze jonge mensen uit de 6e leerjaren van Gooik niet samenbrengen. Maar nu was het weer zover: 81 leerlingen verdeeld in 19 groepen uit de vier verschillende scholen uit Gooik, Strijland, Kester en Oetingen konden hun kennis meten met elkaar in de Schuur van de Cam op die donderdag in de laatste week voor de Paasvakantie. Ze waren vergezeld door hun juffrouwen: Katrien (Gooik), Mieke (Strijland), Lynn (Kester) en Lien (Oetingen), die hun grootste supporters waren. Maar zij moesten het zelf gaan waarmaken.

Zoals gewoonlijk kregen ze 80 vragen voorgeschoteld over allerlei onderwerpen, verdeeld in 8 reeksen van 10 vragen. Daarnaast waren er nog 2 speciale reeksen: eentje over landen in Europa en eentje over dieren. Er werd naarstig overlegd met elkaar en het enthousiasme om nog eens te quizzen was groot bij iedereen. De sfeer zat er goed in en bij de juiste antwoorden kwam er stevige reactie in de zaal.

Beelden van de 19de scholenquiz 2022. Bovenaan links een zicht op de goed gevulde Schuur van de Cam met de 81 leerlingen en 4 juffrouwen van Gooik. Bovenaan rechts de winnende ploeg 'De Patatten' uit Kester. Onderaan links de ploeg die tweede eindigde 'De Eendjes' uit Gooik. Onderaan rechts de ploeg op de derde plaats: 'Jannel' uit Strijland. (Foto's Johnny Van Bavegem)

Er werd door elke groep een mooi resultaat behaald, maar uiteindelijk kan er maar één groep winnen. Dit keer waren dat de leerlingen van de groep 'De Patatten' uit Kester, met Pablo Cogneau, Brecht Plasch, Nicolas Van Steertegem en Nola Vranckx. Tweede eindigden 'De Eendjes' uit Gooik-Centrum en de derde plaats was voor 'Jannel' uit Strijland. Proficiat aan deze leerlingen voor hun mooie uitslag, maar ook al de andere groepen hebben puik gepresteerd. Iedereen kreeg dan ook een prijs mee naar huis, want: deelnemen is belangrijker dan winnen.

Voor de aankoop van de prijzen zorgde Els Van der Hoeven, voor de sponsoring ervan konden we rekenen op de steun van de gemeente en de Cultuurraad. Voor de opstelling van de quiz (8 reeksen en 2 speciale) zorgde medewerker Luc De Visscher, die ook in de jury zat samen met Deborah De Deyn, Steven Sonck en Els Van der Hoeven. 'Losse' medewerker was ook nog Johnny Van Bavegem. Presentator van dienst was, zoals al een paar jaar het geval is, ondergetekende Jean-Paul De Loecker.

Op naar de volgende editie in 2023!

Boek 'Chiro Kester' – uitgebracht in april 2022

Dit boek van Jef Van Nimmen is ondertussen ook verschenen, op de April-Vis-Kermis van Chiro-Kester, in het weekend van 22-23-24 april. Eigenlijk was deze uitgave al gepland voor 2021, maar door het overlijden van de auteur werd het sowieso voor een tijd(je) uitgesteld. Het wegvallen van Jef woog nog te zwaar door op de bestuursgroep van de Kesterse chiro; het verlies moest allemaal wat zakken in de geesten.

Na een klein jaar werd er terug contact opgenomen met ons en na een paar keer samenkomen geraakten we het eens over de uitgave van dit boek. En maar goed ook, want het werk van Jef verdiende het om uitgegeven te worden. Het was een samenvatting van 44 jaar inzet in deze Kesterse vereniging, die hij mee hielp stichten in 1977. Honderden foto's werden geselecteerd, verscheidene teksten over de ontstaansgeschiedenis, de startdagen, de bivakken, de jubileumvieringen, enz. werden opgemaakt, allemaal door één man: Jef Van Nimmen. Tot de laatste snik heeft hij eraan gewerkt, om het toch maar af te krijgen. En het is hem helemaal gelukt. Het bewijs is er: een prachtig boek van 250 bladzijden, klaar om gelezen en bekeken te worden. Voor wie ooit in de Kesterse chiro is geweest, is dit zeker een must. Maar ook anderen ontdekken er de wondere wereld van deze bloeiende vereniging. Het boek kost 25 euro (niet-leden) en 22,50 euro (leden Heemkundige Kring); het is te verkrijgen op de gekende plaatsen.

PS Op zaterdag 11 juni was er een persmoment in de pastorie van Kester om het boek officieel voor te stellen.

Het boek 'Chiro Kester' van Jef Van Nimmen.

Voor beelden hiervan was het iets te dicht bij de verschijningsdatum van dit tijdschrift. We zullen ze zeker in het nummer van september brengen.

Erfgoeddag maakt school' op zondag 24 april

Dit thema 'Erfgoed en school' was een uitstekende gelegenheid voor onze Kring om het oude gebouw van de gemeenteschool in Gooik-centrum – tenminste één lokaal – nog eens in de belangstelling te krijgen. Op dit ogenblik is het voortbestaan van dit gebouw nog niet helemaal zeker – er was lange tijd sprake dat het zou verdwijnen – maar er circuleren positievere geluiden. Door bepaalde erfgoedinstanties wordt het schoolgebouw in de Koekoekstraat als bouwkundig waardevol erfgoed beschouwd en zou het afbreken ervan eigenlijk een pijnlijke zaak zijn. Er is dus nog hoop!

Wij hadden van de gelegenheid gebruik gemaakt om één klaslokaal opnieuw in te richten zoals het een goede anderhalve eeuw geleden was. Dat betekent dat we een groot aantal oude landkaarten en andere instructieve kaarten uit ons eigen archief (spelling van de werkwoorden, het menselijk lichaam, godsdienstige taferelen) hadden meegebracht en opgehangen in de klas. Er kwam direct een heel andere sfeer tevoorschijn.

Ook een paar andere attributen trokken de aandacht: een paar oude schoolbanken, en in een tweetal vitrines hadden we kleinere elementen tentoongesteld: oude pennen

De leerlingen van het 6de leerjaar en hun juf Katrien op onze heemkundige zolder. Zij hielpen mee om allerlei typische schoolvoorwerpen te verhuizen van hier naar hun klaslokaal. (Foto Jean-Paul De Loecker)

Een oud bord heet iedereen welkom op deze 'Erfgoeddag maakt school'.

Vorbereidende werken door bestuursleden van onze Kring. Bovenaan hangt Dirk Vanderheyden een portret op van koningin Fabiola. Karl Desmet is stand-by. Onderaan zijn Deborah De Deyn en Steven Sonck bezig met de borden met de klasfoto's klaar te maken. Ze werden opgesteld in de gang en hadden heel veel succes! (Foto's Tessa De Marie)

Oude kaarten waren echte blikvangers; in een tweetal vitrines lagen oude voorwerpen uit de schoolsfeer van vroeger.

en inktpotten, leien om op te schrijven, een heel oude schooltas in blik!, enz.). De geschikte manier om bezoekers terug in de tijd te laten keren. Maar wat vooral de aandacht trok, waren de oude schoolfoto's die we opgehangen hadden op panelen in de gang naar het lokaal. Hier konden oud-leerlingen van alle leeftijden hun hart ophalen en menigeen stond heel lang te kijken naar die foto's. Het werd een wedstrijdje 'herkennen van medeleerlingen' en op die manier slaagden we erin om nog vele namen van die kinderen uit de jaren '50, '60, '70 en '80 terug te vinden. Wat toch wel een beetje de bedoeling was.

En nog beter: sommigen kwamen af met foto's van hun klassen uit vroegere jaren, die we nog niet in ons bezit hadden. Zo kwam lid Jean-Marie Pappaert tevoorschijn met een unieke foto van kinderen uit de bewaarschool naast de kerk van Gooik! Dit zijn zeer uitzonderlijke beelden van de 'patjesskoul' uit Gooik, die we maar zelden tegenkomen. (Een paar ervan staan in onze uitgave uit 1988 'Een eeuw klooster', maar dan in niet te goede weergave.). Ook andere bezoekers brachten nog foto's binnen (Lieselot De Loecker, Veerle De Vos), waardoor we onze droom misschien toch nog eens kunnen realiseren: een uitgave met schoolfoto's van alle jaren in de jongensschool van Gooik-centrum!

Dank aan iedereen die van deze 'Erfgoeddag maakt school' een geslaagde dag heeft gemaakt: van medewerk(st)ers (Els, Deborah, Steven, Karl, Johnny, Serge, Dirk, Johan e.a.) die instonden voor de opbouw én het opruimen van alle oude attributen. Uiteraard ook de vele bezoekers, die ons een goed gevoel gaven door er te zijn en ons werk te appreciëren. En die er uiteindelijk ook zelf heel veel plezier aan hadden: ze konden oude schoolherinneringen ophalen aan zowel medeleerlingen als meesters en juffrouwen! Er waren toffe momenten met bekende (vroegere klasgenoten en andere Gooikenaars) en minder bekende mensen (een man en zijn familie uit Henegouwen; zelfs een man uit de Kempen, kleinzoon van meester Jean Van Vlaenderen!).

Dank aan de 'uitleners' van oud gerief voor de school: Jean-Marie Binst, Karl Desmet en Warre en Martine Holemans (Warantiek). Zonder hen zou het niet helemaal 'af' geweest zijn. En tenslotte dank aan juf Katrien en aan de leerlingen van het 6de leerjaar: zij maakten er geen probleem van dat hun klas helemaal werd omgebouwd in een retro-stijl, integendeel: ze vonden het juist heel leuk. Ook directrice Marleen was telkens bereid om te helpen, met allerlei. Ik kreeg er alleen maar goede gevoelens bij, bij deze speciale Erfgoeddag!

Een oude bank (dank aan Warantiek!) had heel veel succes en bracht mooie beelden op. Bovenaan Lieselot De Loecker en zoon Oscar. Op de onderste foto achteraan de broers Julien en Jean-Pierre Mostinckx, vooraan Jean-Marie Pappaert. Zij zorgden allemaal voor oude klasfoto's, waarvoor dank!

Wandeling Kesterheide met groep 'De Vrede uit Vlezenbeek' (zondag 8 mei 2022)

Van ons lid Jan Quinart uit Vlezenbeek kregen we de vraag om een wandeling te begeleiden voor de groep 'De Vrede vzw - afdeling Vlezenbeek' in Gooik. De tocht zou vertrekken aan Paddenbroek en de Kesterheide als eindpunt hebben. Vanzelfsprekend wilde ik ingaan op de vraag van Jan en op 8 mei was het zover. Een groep van ongeveer 16 mensen stond op mij en echtgenote/secretaris Els Van der Hoeven te wachten aan de Paddenbroek, onder een stralend zonnetje en heerlijke temperatuur.

Dat dit parcours heel wat interessante items op zijn weg heeft, weten we intussen al wel. Je komt eerst terecht op de oude tramroute Leerbeek-Ninove (met het verhaal van het stort aan Leerbeekbos), en zo ga je via een voetweg doorheen een oude boerderij naar de Kesterheide. Daar kom je eerst het praalgraf van Staf De Clercq tegen, vervolgens de IJzeren Man, Pervivo, het Calvariekruis en een statieweg in beton, met nog net een blik op de 'witte bollen' van het Satcom, het communicatiesysteem van de NAVO. In deze tijden weer brandend actueel... Om op de heide af te sluiten, bracht ik nog het verhaal van 'de tongsnijders de Heide', en dan keerden we terug naar de Paddenbroek, voor een lekker 'natje'. Het was een toffe bende waarvoor ik dit mocht doen, en ik dank Jan en zijn vrienden voor de gemeente aandacht tijdens mijn uitleg en ook voor het mooie cadeau dat ze me nog bezorgd hebben: een korf vol met lekkere streekbieren! Dank daarvoor en ik heb het ook heel graag gedaan.

Heemkringenoverleg Pajottenland/Zennevallei / kapelletjes in Gooik (zaterdag 14 mei en maandag 23 mei)

Op 14 mei had er nog eens een heemkringenoverleg Pajottenland/Zennevallei plaats, na een aantal jaren onderbreking wegens corona. Dat ging door hier bij ons in Gooik in de vergaderzaal van het Plattelandscentrum Paddenbroek. De organisatie ervan is, zoals altijd al, in handen van de Erfgoedcel P/Z, die ondertussen een nieuwe naam heeft gekregen: Zender.

Koen Demarsin en Hilke Arijs zorgden voor de presentatie van de bijeenkomst, met een aantal thema's die interessant zijn voor de meeste heemkringen uit onze streek. O.a. het belang van de waarde van oude kerkhoven met hun graven als heemkundige gegevens. Het ging ook over hoe archieven beheren in het project 'RE-ORG', subsidies voor een cultureel erfgoedproject, en vooral ook interessant voor ons: de oude kapelletjes in onze gemeenten.

Daarover direct iets meer, maar vermelden we toch ook dat elke kring iets mag komen vertellen over een eigen activiteit. Zo was er Walter Evenepoel, die terugblikte op de organisatie van 'Schatten van Vlieg' in Roosdaal vorig jaar, als 'voorbereiding' op de nieuwe tocht dit jaar. Ook wij doen daar aan mee in de komende zomer (zie ook in een apart gedeelte daarover). Voorzitter van Hallensia, Jurgen Vandeboter-met, mocht het 100-jarig bestaan van die vereniging aankondigen. Er wordt een soort 'crowdfunding' opgericht om wat geld bij mekaar te krijgen om oude archieven aan te kopen. Een mooi Hals project, zeker en vast!

Over de oude kerkhoven en de kapelletjes sprak Anne-Mie Havermans, kunsthistorica en projectmedewerker IOED Zender en OED Pajottenland. Ze vertelde dat het plaatsen van kapelletjes – groot en klein – een eeuwenoude traditie is, die op dit ogenblik wel sterk onder druk staat. Weinige mensen bekommeren zich nog om die veldkapellen en kruisen, zodat ze stilaan dreigen verloren te gaan. Ook de verhalen daarrond verdwijnen stilaan, omdat de groep van mensen die het nog weten, steeds kleiner wordt. Daarom wil men een volledige inventarisatie maken van alle kapelletjes (in de gemeenten Gooik, Herne, Lennik en Pepingen) en roept ze iedereen op om zoveel mogelijk informatie rond die kapelletjes te verzamelen: dat mogen oude foto's zijn, of verhalen die men nog kent, of uitzoeken wie de beheerders zijn.

Voorzitter Jean-Paul De Loecker en de wandelaars van de groep 'De Vrede' uit Vlezenbeek. Zij luisteren vol aandacht naar zijn uitleg. (Foto Jan Quinart)

*Het persmoment aan de Viergatenkapel in Oetingen. Anne-Mie Havermans geeft uitleg over het project rond de kapelletjes in het Pajottenland.
(Foto Jean-Paul De Loecker)*

Alle info is welkom op het mailadres ***anne-mie@zender.be*** of ***ioed@zender.be***.

Om het project te starten, werd een kapel in onze gemeente uitgekozen, nl. de Viergatenkapel of 'kappelleken Hinnegat' in Oetingen. Waarom dat zo was? Anne-Mie had over deze kapel een uitgebreid artikel gelezen van Roger Poelaert in ons tijdschrift Gooik (nummers 124 en 125). Op maandag 23 mei had er een persmoment plaats aan de kapel. Daar gaven Anne-Mie Havermans én Roger Poelaert uitleg over het project in het algemeen en de kapel in het bijzonder. Niet alleen de plaatselijke pers en een aantal geïnteresseerden waren aanwezig, ook RingTV was van de partij. Misschien heb je de uitzending op deze zender wel gezien? Dit project wordt zeker 'vervolgd'.

Boek 'De laatste Pajotse Buurttram' van René De Loecker (zondag 22 mei 2022)

Op zondag 22 mei ll. stelden we ons vijfde boek voor in de rij wat de buurttams van Leerbeek betreft, en het derde voor onze medewerker René De Loecker, in de reeks 'Bijdragen tot de Gooikse geschiedenis'! Wat informatie over deze trams betreft, kan dit wel tellen. We begonnen eraan in 1997 met de eerste uitgave 'De Boerentram' en dat was onmiddellijk een groot succes. Meer dan duizendvijfhonderd boeken zijn hiervan ondertussen verkocht en het is nog niet gedaan! Bij de presentatie van het nieuwe boek op die zondag konden we aankondigen dat we tegelijkertijd ook een 7e uitgave uitbrachten van deze ondertussen klassieker geworden 'Boerentram' en een 3de uitgave van het boek van Maurice Cochez 'De Boerentram door Pepingen'.

In de winter van 2020-2021 zette René zich aan het werk om dit boek klaar te maken. Het thema lag eigenlijk voor de hand, want in 2022 is het precies 50 jaar geleden dat de laatste tram reed tussen Leerbeek en Brussel. We wilden deze keer vooral de verschillende haltes op dat baanvak in de kijker zetten, het zijn er 27! Dus werd het voor René een zoektocht naar die specifieke foto's, op zich geen probleem, want hij bezit meer dan genoeg foto's om elke halte te bespreken. Dan moest de commentaar geschreven worden bij elke foto, maar ook dat is voor deze tramkenner geen echte moei-

Hier is het onze medewerker Roger Poelaert die meer info verstrekt over de kapel zelf, ook 'kappelleken Hinnegat' genoemd. (Foto Jean-Paul De Loecker)

Beelden van de voorstelling van het boek 'De laatste Pajotse Buurtram' van René De Loecker in de Schuur van de Cam.
Hier een collage van tramfoto's en de voorstelling van het cafeetje (halte van de tram!).
(Foto's Karl Desmet)

te. Hij kent de geschiedenis van elk voertuig, via het nummer, en kan daarover in het lang en het breed alle informatie doorgeven.

Eens de teksten klaar waren, was er onze andere medewerker Steven Sonck, die ze allemaal omzette naar een digitale versie. Eens dat gedaan, volgt het inscannen van de foto's (door ondergetekende) en daarna wordt de lay-out gemaakt door Johnny Van Bavegem, iets waar hij al zoveel ervaring in heeft. En zo krijgen we ons nieuw boek klaar tegen die zondag 22 mei.

We zetten een kleine tentoonstelling op om de bezoeker toch wat 'achtergrond' te geven over het onderwerp. Heel veel foto's van trams (opgesteld door René en zoon Rudy), een paar specifieke voorwerpen i.v.m. het tramvervoer, een diorama van Roderik Van der Kelen, en om in de sfeer te blijven van het onderwerp (de haltes op het baanvak) construeerden we een café-tje 'In de tramstatie'. Op die manier werd de Schuur van de Cam toch een beetje omgetoverd tot een 'tramgebeuren'.

Er volgde een gesprek tussen René en Jean-Paul De Loecker, waarin alles rond dit boek werd uitgelegd. Medewerkers René, Steven en Johnny kregen een cadeautje voor hun werk, en burgemeester Simon De Boeck sprak een woordje ter afsluiting, waarna een receptie volgde, aangeboden door de gemeente. Er ontsponnen zich dan heel wat interessante gesprekken tussen de aanwezigen, met de nadruk op de herinneringen van elkeen aan die tram, en meer bepaald de laatste tram op 1 september 1972. René had handen te kort om te signeren in zijn werk en er werden ook interessante contacten gelegd om nog

René in gesprek met een bezoeker André Musch van de tentoonstelling. (Foto Karl Desmet)

*Boven een aandachtig luisterend publiek tijdens het interview met René De Loecker. Onderaan de groep medewerk(st)ers van de Kring, die zorgden voor de tentoonstelling, samen met schrijver René De Loecker. V.l.n.r: Deborah De Deyn, Steven Sonck, Serge Moonens, Johnny Van Bavegem, Johan Tollembeek, René De Loecker, Els Van der Hoeven, Jean-Paul De Loecker, Griet Clybouw en Karl Desmet.
(Foto's Karl Desmet en Jan Avau)*

meer foto's te verzamelen rond dit thema. Het werd een geslaagde voorstelling van dit nieuwe boek en de verkoop begon direct goed te lopen in de eerste week erna. Het kost 22,50 euro voor de leden en 25 euro voor niet-leden en is te verkrijgen op de klassieke plaatsen.

Dank aan iedereen van onze Kring en anderen voor al het werk aan deze voorstelling: opbouw en afbraak gebeuren niet zo maar! Addendum bij dit gebeuren. Rond het moment van het uitbrengen van dit nieuwe boek, waarin de verschillende haltes op het baanvak Leerbeek-Brussel zijn opgenomen, kreeg ik van ons lid én tramkenner Claude Daubies een mailtje met de uitleg van twee bekende benamingen van haltes in Anderlecht, nl. 'Het IJzeren Kruis' en 'Het Rad'.

Hieronder volgt dat mailtje.

Beste Jean-Paul,

Ik bleef zoeken naar de oorsprong van de naam van het café "Het IJzeren Kruis".

Een plausible verklaring vond ik in een boek getiteld "Les rues d'Anderlecht", geschreven door Jean Van Audenhove en uitgegeven in 1990 door Anderlechtensia (Cercle d'Archéologie, Folklore et Histoire d'Anderlecht). Daar zou een (ijzeren) kruis zijn opgericht ter nagedachtenis aan een persoon die daar op gewelddadige wijze om het leven is gekomen.

Ik citeer: « A l'embranchement formé par la route de Lennik et la Hellestraat, menant à Vlezenbeek, se trouvait autrefois une croix d'occis, probablement élevée à la mémoire d'une personne victime de mort violente à cet endroit. Cette croix de fer se trouve, en toute vraisemblance, à l'origine du lieu-dit "t IJzeren Kruis", déjà cité en 1698. »

Je ziet dat de naam van deze plek al oud is !

Misschien weet je dat de naam "Het Rad" ook zijn verklaring heeft: aan het begin van de 18de eeuw werd op het huidige "Radplein" een martelrad opgericht...

*Met vriendelijke groeten,
Claude*

Het nieuwe tramboek (het 5de in de rij) 'De Laatste Pajotse Buurttam', van René De Loecker.

Rechtzetting (zie vorig tijdschrift)

Lid Marcel Duran maakte ons attent op een kleine onjuistheid in een tekst over pastoor Jos De Smedt in ons vorig tijdschrift. Op pagina 17 vermeldden we bij de foto in de linkse kolom dat onze pastoor elke maand trouw de bestuursvergaderingen van de kwb in Gooik en Strijland bijwoonde. Dit was niet helemaal correct, want in Strijland waren het zijn confraters pastoor Jozef Dehandschutter en zijn opvolger Jo Louis die het geestelijk woordje verzorgden bij die vergaderingen. Ere aan wie ere toekomt.

Info verdwenen school 'Op de Woestijn'!

In onze mailbox verscheen in de maand april een berichtje van een mevrouw Jeannine Van der Schueren, met de mededeling dat zij in het bezit was van 2 documenten betreffende de wijksschool op de Woestijn. Deze school was gekend onder de naam 'de school van de Drij Egypten', verwijzend naar de gelijknamige afspanning een paar honderd meter verder.

In die mail zat ook een veelzeggende foto (zie hieronder) en de info dat we contact konden opnemen met haar 'voor overdracht', indien wij interesse hadden. En of wij interesse hadden! Dat moest ons geen twee keer gezegd worden...

Tot nu toe hadden we als Kring heel weinig of niets over deze school: een aantal foto's van de twee bekendste

Documenten die verwijzen naar de Woestijnschool! Zeer uitzonderlijk, zeker en vast. Links één van de twee stamregisters (leerlingen), rechts meester Frans De Loecker, schoolhoofd.

*Een unieke foto uit een klas van de Woestijnschool. Komen we ooit de namen te weten van deze kinderen?
(Documenten archief Heemkundige Kring van Gooik, met dank aan Jeanine Van der Schueren)*

onderwijzers (Jozef Monsieur en Louise Van der Meeren – gekend als ‘Mistés van Bèllemoejes’) en een paar oude klasfoto’s. Bij het bezoek aan mevrouw Van der Schueren kwamen er ineens twee stamregisters van leerlingen bij, waarin de eerste namen in 1913 zijn ingeschreven en de laatste dateren van het jaar 1957 (in het eerste boek) en niet aangeduid in het tweede boek. Daar staat wel als laatste leerling genoteerd: Rudi Van Bever en zijn geboortedatum (23/5/1963). Wellicht was de afsluiting van de school inderdaad te situeren rond 1970.

Twee zaken die interessant zijn als je de stamregisters bekijkt: ten eerste wordt de school gesitueerd op ‘Liniebergstraat nr. 2’ en ten tweede merk je dat veel leerlingen ook uit het nabije Neigem en Meerbeke kwamen. Daarnaast de typische straatnamen uit die kant van Gooik: de Eeckelendries, Woestijn, Kroonstraat, Kindekensstraat, Linieberg, enz.

Daarnaast toch nog een klasfoto zonder meester of jufvrouw, maar wellicht met meester Frans De Loecker. Dat is niet zo verwonderlijk, want mevrouw Jeanine Van der Schueren is de schoondochter van deze meester, die de naam had heel streng te zijn. Van hemzelf zitten nog een aantal persoonlijke documenten in het pakket dat ik meekreeg; dus niet alleen interessant voor de familie, maar voor het hele schoolgebeuren op die bijzondere plek!

We zijn al heel tevreden dat we nu eindelijk toch wat meer gevonden hebben i.v.m. deze Woestijnschool. Tot nu toe was die info heel beperkt en we vreesden dat dit zo zou blijven. Maar gelukkig is dit niet zo.

Dank aan Jeanine hiervoor, zo kan een stukje onderwijs-geschiedenis van Gooik aangevuld en beter afgewerkt worden. Wie weet komt er, met dit artikel, als reactie(s), nog meer informatie binnen! Laat ons hopen...

Schatten van vlieg (onze 2de editie): juli en augustus 2022

Vorig jaar deden we voor de eerste keer als Kring mee aan deze organisatie 'Schatten van Vlieg', met een tocht van een paar kilometer in en rond het centrum van Gooik. De bedoeling van dit evenement is onze jong(st)e mensen te laten wandelen in hun eigen dorp, hun eigen gemeente, en bepaalde dingen te leren ontdekken en te appreciëren. In 2021 was het thema 'Ik zie wat jij niet ziet', ditmaal heeft het opnieuw iets te maken met een zintuig, want het thema is 'Ruik jij wat ik ruik?' De tocht vertrekt van aan de Paddenbroek, over de Kesterheide en terug, een beetje toevallig de tocht waarover verteld op pagina 11.

De tocht begint op 1 juli en eindigt eind augustus. Het is specifiek bedoeld voor kinderen van 6 tot 12 jaar, maar uiteraard mag iedereen deze tocht maken, zowel jonger als ouder. De bedoeling is dat je onderweg een 5 à 6-tal plaatsen tegenkomt, waar je vragen moet oplossen, om zo tot een woord te komen, waarmee je de koffer met de schat kan openen! Zoals vorig jaar zijn er nu ook voor iedereen die deelneemt leuke prijzen te winnen.

Veel dank aan een aantal medewerksters (Tessa De Marie, Els Van der Hoeven) en Johnny Van Bavegem voor het maken van het speciaal boekje van 'Schatten van Vlieg'. Je zal dat boekje voor deze wedstrijd kunnen terugvinden op onze website, en op vele plaatsen in het Gooikse.

Een sfeerbeeld van de nieuwe 'Schatten van Vlieg' in het teken van 'ruiken'.

Film over Gooikse pastoors

De bekende 'filmploeg' van Gooik en Wolvertem is volop bezig met opnames voor een film over een aantal belangrijke Gooikse pastoors. Dat betekent dat André De Leener, Roger Deprouw en Luc Holvoet samen aan het werken zijn in onze gemeente en ook een beetje daarbuiten (o.a. Pepingen).

Voorlopig ligt de klemtoon op het leven van pastoor Winnepenninckx, de Leerbeekse pastoor die zijn dorpsgenoten meetrok in het zogenaamde 'stevenisme'. Als Kring hebben we reeds twee boeken over de figuur van deze pastoor uitgebracht, geschreven door Jos De Smedt, gewezen Gooikse pastoor. Beide uitgaven zijn al een hele tijd uitverkocht, daarom zal een film(gedeelte) over deze man zeker welkom zijn.

Opnames werden reeds gemaakt op het terrein van transport Van Snick (met speciale machines voor bepaalde effecten) en in Leerbeek zelf, aan de pastorie, in de kerk en aan de boerderij dicht tegen de kapel van Winnepenninckx.

Ook voor het gedeelte over de kapel van de Woestijn werd al één dag gefilmd. Er zal nog heel wat werk verricht moeten worden eer de volledige film klaar is. Dat wordt wellicht eind 2023 of begin 2024.

Een beeld van de groep enthousiaste 'filmmakers' in het project over pastoor Winnepenninckx. V.l.n.r. Jean-Paul De Loecker, Pol Cromphout, André De Leener, Luc Holvoet en Roger Deprouw. Achteraan zit koetsier Luc Dehandschutter. (Foto Ingrid Depraetere)

Overlijdens leden

In vorige maanden dienden wij afscheid te nemen van heel wat leden van onze Kring.

Dat zijn:

Guy De Coster uit Strijland
(13 december 1957 – 4 februari 2022).

Celine Deschuyffeleer uit Leerbeek
(6 maart 1930 – 13 februari 2022).

Xavier De Smet uit Denderwindeke
31 december 1946 – 16 maart 2022).

Xavier was de helft van één van de bekendste tweelingen van Gooik. Samen met zijn broer Ursain was hij een echte chiro-roman in de beginja-

ren van deze vereniging. Als leiders waren ze beiden gekend en hebben ze vele jonge kerels toffe uren bezorgd in de Gooikse chiro. Spijtig genoeg werd Xavier gedurende vele jaren getroffen door een ziekte, waardoor hij het lichamelijk niet gemakkelijk had. Gelukkig was er daar zijn echtgenote Jeanine, die hem

steeds bijstond. Ze vertelde dat hij altijd heel gelukkig was bij de ontvangst van een nieuw tijdschrift, omdat hij op die manier toch verbonden bleef met zijn geboortedorp.

Noëlla Claes uit Oetingen
(12 mei 1957 – 27 maart 2022).

Zij was niet alleen een lid van onze Kring, maar ook een gewaardeerde medewerkster. Net na haar pensioen vroeg ze of ze op één of andere manier kon meewerken met onze vereniging. Ze heeft dat met volle overtuiging gedaan: honderden

doodsprentjes werden door Noëlla netjes klaargemaakt om ze op een deftige manier digitaal op onze site te plaatsen. Ook de doodsprentjes op papier werden door haar op een nette manier ordelijk gerangschikt. Het was een beetje een monnikenwerk, maar ze deed het wel! Veel dank, Noëlla!

Robert Biltreyst uit Strijland
(2 juli 1942 – 31 maart 2022).

Robert is één van de drie broers (naast Gustaaf en Louis) op De Lingeren, op wiens bedrijf wij onze grote landbouwwerktuigen mogen plaatsen. In april

2019 gingen we bij hen op bezoek met de vraag of dat mogelijk was om die werktuigen in hun hangar te mogen zetten. Direct gingen ze ermee akkoord, zonder veel problemen. En tot nu toe staan ze daar nog altijd. Dank aan hen en we hopen dat Louis er nog lange tijd mag verblijven.

Jan Schets uit Gooik
(17 januari 1938 –
19 april 2022).

Met Jan Schets verdwijnt in Gooik een boegbeeld van de Vlaamse zaak. Hij was de oudste zoon van Jozef Schets en Madeleine Fasseau, die altijd aan de Statie van Gooik

gewoond hebben. In 1962 trouwde hij met Lea Van der Kelen, met wie hij 2 kinderen kreeg, Kristien en Joost. Bij de oprichting van de NVA in Gooik was hij één van de stichters. Alhoewel Jan liever op de achtergrond bleef, was hij toch een man met invloed door zijn heldere inzichten en zijn natuurlijk gezag. In de Zijpstraat zal hij zeker gemist worden! Veel sterkte voor Lea, kinderen en kleinkinderen.

Madeleine De Dobleer uit Gooik
(7 juni 1932 –
21 april 2022).

Madeleine was afkomstig van Lennik, maar door haar huwelijk met Frans De Loecker in 1951 werd zij een echte Gooikse. Ze woonde hier meer dan 70 jaar

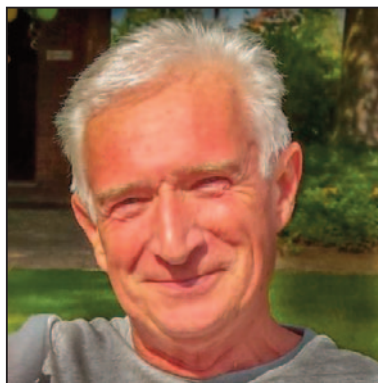
en alhoewel ze vooral graag thuis was, was ze toch actief in een aantal Gooikse verenigingen. Zo werd ze o.m. (bestuurs)lid van de vroegere 'Boerinnenbond', later KVLV en nog later 'Ferm'. Ook in het Gooikse zangkoor heeft ze jaren gezongen, samen met andere leden zoals Jeanne De Bodt-Ringoet, Jozefa Kestens, Marie-Josée De Neef-Geeroms en vele anderen. Ze heeft haar hele leven in dienst gesteld van haar kinderen en kleinkinderen.

Marie-Rose Blondiau uit Merksem
(4 juni 1934 – 12 februari 2022).

Viviane Peetroons, echtgenote van Michel Juwet, uit Kester
(1 december 1955 – 12 mei 2022).

Jan Van Roy echtgenoot van Marleen Debelder, uit Kester
(5 oktober 1948 – 21 mei 2022).

Marleen is niet alleen lid, maar ook medewerkster van onze Kring. Ze heeft al heel wat teksten ingetypt en houdt zich ook bezig met het klaar-

maken van de doodsprentjes voor onze website.

De Heemkundige Kring van Gooik biedt langs deze weg zijn innige deelneming aan aan al de families van deze leden. De meesten van hen zijn jarenlang lid geweest van onze vereniging. We zullen hen zeker missen!

